

Kirurški pristupi na krov parafaringealnog prostora

Martin Jurlina

Klinika za kirurgiju lica, čeljusti i usta, KB Dubrava, Av. Gojka Šuška 6, 10000 Zagreb, Hrvatska
mjurlina66@gmail.com

Parafaringealni prostor je anatomska regija koja je smještena između infratemporalnog prostora i lateralnog zida ždrijela i stiloidnom membranom podijeljena na pretiloidni (prednji) i posttiloidni i (stražnji) parafaringealni prostor. Pretiloidni prostor je ispunjen fobrozno-masnim tkivom, u kore su uklopljene različite strukture (mišići, krvne žile, živci, žlijezde), što postaje klinički značajno u slučaju invazije prostora patološkim procesima (infekcije, tumori) iz okolnih regija. Posttiloidni parafaringealni prostor je značajan po tome što sadrži strukture karotidnog prostora (karotidna arterija, interna jugularna vena, simpatički lanac, vagalni živac) sa svom patologijom kojoj te strukture mogu biti ishodištem. Gornjem dijelu parafaringealnog prostora konvencionalnim kirurškim tehnikama možemo pristupiti prednjim (transoralno-transmaksilarni) ili lateralnim (transmandibularni) putem, koristeći pritom one kirurške tehnike koje su maksimalno poštudne prema zdravim i patološkim procesima nezahvaćenim anatomske strukturama, kako bi funkcionalni i estetski ishod liječenja bio optimalan. Razvojem endoskopskih kirurških tehnika i njihovim širenjem u indikacijama na tumorske procese sinusa i lubanjske osnovice, a s obzirom na bliske anatomske odnose lateralnog zida nazofarinksa i parafaringealnog prostora, gornji dio parafaringealnog prostora je s vremenom postao legitimni cilj endoskopskog transnazalnog i transmaksilarnog pristupa (tzv. transpterigoidni endoskopski pristup). Zbog nedostatka anatomske orijentira i njegove histološko-anatomske kompleksnosti, endoskopska kirurška tehnika ove regije nije nedvosmisleno determinirana, za razliku od sinonazalnog prostora, gdje su anatomske orijentiri i kirurški postulati jasni i jednoznačno određeni. U ovoj prezentaciji prikazati ću osnove kirurške anatomije i kirurških tehnika za pristup gornjim etažama parafaringealnog prostora, s posebnim naglaskom na indikacije i kiruršku tehniku endoskopskog pristupa i njegovu efikasnost u liječenju patoloških procesa koji se mogu nalaziti u toj anatomske regiji.

Ključne riječi: krov parafaringealnog prostora, tumori, kirurške tehnike